

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงาน

ที่ ๔/๒๕๖๒

เรื่อง [REDACTED] อุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียน
ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

ตามที่ [REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒
อุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนที่ให้รักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] จัดประชุมใหญ่วิสามัญ
ต่อนายทะเบียน ซึ่งอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในฐานะนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติแรงงาน
ทั้งหมดของผู้อุทธรณ์ จึงได้รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลมายังหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคง
ในการทำงานผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ของ [REDACTED] นั้น

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงาน ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของ [REDACTED]
[REDACTED] คำสั่ง และรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลของอธิบดีกรมสวัสดิการ
และคุ้มครองแรงงาน ในฐานะนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
และพยานหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อกฎหมายแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่ [REDACTED] อุทธรณ์ว่า นายทะเบียน
ไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้รักษาการคณะกรรมการสหภาพรัฐวิสาหกิจการบินไทยจัดประชุมใหญ่วิสามัญ ตามข้อบังคับ
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒๑ (๒) สมาชิกไม่มีสิทธิร้องต่อนายทะเบียน
เพราะ ๑) เพื่อให้มีมติให้มีการจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ๒) เพื่อพิจารณาการดำเนินการอื่นๆ มิได้อยู่ใน
ข้อยกเว้นการถอดถอนกรรมการให้พ้นตำแหน่ง คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
มาตรา ๖๒ กำหนดว่า ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายมีอำนาจสั่งให้
นายจ้าง กรรมการของสหภาพแรงงาน หรือสมาชิกของสหภาพแรงงาน กระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ
เพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับของสหภาพแรงงาน
แล้วแต่กรณี จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า [REDACTED] กับพวกรวม ๔๔๗ คน ซึ่งเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน
รัฐวิสาหกิจ [REDACTED] มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ถึงรักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงาน
รัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญภายใน ๓๐ วัน เพื่อให้มีมติให้มีการจัดการเลือกตั้ง
คณะกรรมการชุดใหม่ แต่เมื่อรักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ได้รับหนังสือดังกล่าวแล้ว
แต่ก็มิได้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมวิสามัญและจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่แต่อย่างใด ทั้งที่ [REDACTED]
[REDACTED] กับพวกรวม ๔๔๗ คน ในฐานะสมาชิกผู้มีสิทธิตามข้อบังคับของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED]

ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐๐ คน ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อทำหนังสือ โดยแจ้งวัตถุประสงค์และเหตุผลที่ร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณากิจการของสหภาพ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒๑ และ ๒๒ แล้ว การที่รักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ไม่ดำเนินการจัดให้มีการประชุมวิสามัญเพื่อมีมติจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายในกำหนดจึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามกิจการตามวัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงานเพื่อให้มีมติให้มีการจัดการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ และพิจารณาการดำเนินการอื่น ๆ ของสหภาพแรงงาน ดังนั้น นายทะเบียนย่อมมีอำนาจ ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ สั่งให้รักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] และเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ได้ จึงขอด้วยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว คำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

๒. ประเด็นที่ [REDACTED] อุทธรณ์ว่า กรณีสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ยังมิได้เลือกสรรกรรมการดำรงตำแหน่งบริหาร ได้แก่ ประธานสหภาพ เลขานุการ การที่ [REDACTED] ในฐานะรักษาการประธานสหภาพแรงงาน ได้เรียกประชุมสมาชิกสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การบินไทย และมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒๒ กำหนดว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ ประธานสหภาพ หรือเลขานุการสหภาพ ที่ได้รับมอบหมายจากประธานสหภาพเป็นผู้เรียกประชุม โดยมีหนังสือแจ้งไปยังสมาชิกทุกคน หรือปิดประกาศที่สำนักงานของสหภาพหรือด้วยวิธีอื่นเพื่อให้สมาชิกทราบ รวมทั้งผู้เรียกประชุมต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวันประชุม และ ข้อ ๓๖ กำหนดว่า ให้คณะกรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่จัดให้มีการประชุมภายใน ๗ วัน ถัดจากวันประชุมใหญ่ เพื่อเลือกกรรมการเข้าดำรงตำแหน่งประธานสหภาพ เลขานุการ เหนรัญญิก นายทะเบียนสหภาพและกรรมการในตำแหน่งอื่น ๆ ที่เห็นสมควร และกรณีศาลแรงงานกลางมีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ [REDACTED] คดีหมายเลขแดงที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑ เพิกถอนคำวินิจฉัยที่ ๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ของหัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงาน จำเลยที่ ๓ และคำสั่งการเพิกถอนการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ฉบับลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ โดยให้โจทก์ ทั้ง ๓๐ คน มีสถานภาพเป็นกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามหนังสือเรื่องการจดทะเบียนกรรมการ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำเลยที่ ๔ ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงานกลางภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำบังคับเป็นต้นไป จากคำพิพากษานี้จึงเป็นการรับรองว่า โจทก์ทั้ง ๓๐ คน กลับมามีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการของสหภาพแรงงาน แต่ในระหว่างพิจารณาคดีของศาล กรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ได้พ้นจากการเป็นพนักงาน จำนวน ๙ คน ซึ่งมี [REDACTED] อดีตประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ที่ได้พ้นจากการเป็นพนักงาน เนื่องจากเกษียณอายุรวมอยู่ด้วย และพ้นสภาพการเป็นสมาชิก จำนวน ๓ คน และเสียชีวิต จำนวน ๒ คน คงเหลือกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] จำนวน ๑๖ คน ซึ่งเกินกึ่งหนึ่งจากจำนวนสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ทั้งหมดที่ได้รับการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] จำนวน ๑๖ คน ดังกล่าว จึงมีสถานภาพเป็นรักษาการคณะกรรมการ

สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] มีอำนาจหน้าที่ดูแลความรับผิดชอบในการดำเนินการของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ภายในขอบวัตถุประสงค์ของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ตามข้อ ๓๒ ของข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีเช่นนี้ [REDACTED] รักษาการประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ย่อมมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ รวมทั้งมีการแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ก่อนวันประชุมด้วย ดังนั้น การดำเนินการของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ของนาย [REDACTED] ในฐานะรักษาการประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] แล้ว คำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

๓. ประเด็นที่ [REDACTED] อุทธรณ์ว่า ศาลแรงงานกลาง ได้มีคำสั่งเพิกถอนการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นการเพิกถอนการทำหน้าที่ของกรรมการชุดที่ได้รับจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งมี [REDACTED] ทำหน้าที่รักษาการประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] การดำเนินการใดๆ จึงถูกเพิกถอน มีผลให้ใช้ไม่ได้มาแต่ต้นด้วย

ประเด็นนี้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อบังคับสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๓๓ กำหนดว่า เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งจัดให้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่จากที่ประชุมใหญ่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบวาระหรือวันที่พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ แล้วแต่กรณี และให้มอบหมายอำนาจหน้าที่และกิจการทั้งปวงของสหภาพแรงงานให้คณะกรรมการชุดใหม่ รับมอบไปดำเนินการภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียนคณะกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่จะได้รับการจดทะเบียน และในวรรคสอง กำหนดว่า คณะกรรมการระหว่างที่รักษาการจะดำเนินการกิจการใด ๆ จะกระทำได้เฉพาะกรณีเร่งด่วน เพื่อรักษามลประโยชน์ของสหภาพและสมาชิกเท่านั้น จากข้อเท็จจริงการที่หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงานมีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนการจดทะเบียนกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ตามคำวินิจฉัย ที่ ๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำให้คณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ชุดที่ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยคำสั่งของนายทะเบียน ต้องทำหน้าที่รักษาการคณะกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ได้ดำเนินการของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการbinไทยอันเป็นไปเพื่อรักษามลประโยชน์ของสหภาพและสมาชิก สอดคล้องกับข้อบังคับของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] ข้อ ๓๓ ไม่เป็นการขัดต่อกฎหมาย หรือละเมิดต่อคำพิพากษาของศาลแรงงานกลางแต่อย่างใด อีกทั้งการดำเนินการของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] กับการเพิกถอนคำวินิจฉัย ที่ ๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ก็เป็นคนละส่วน คนละกรณีกัน ที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นโต้แย้งว่า เป็นการขัดต่อกฎหมายหรือฝ่าฝืนต่อคำสั่งศาล จึงไม่อาจรับฟังได้ คำอุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

ด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลดังกล่าวข้างต้นเห็นว่า คำอุทธรณ์ทั้งหมดของ [REDACTED] ฟังไม่ขึ้น และการที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ในฐานะนายทะเบียน ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ พิจารณาให้รักษาการกรรมการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ [REDACTED] จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ด่วนมาก ที่ รง ๐๕๑๐/๓๗๗๖ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ นั้น ถูกต้องและเหมาะสมแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบข้อ ๒(๔) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับข้อ ๓๒(๒) ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๕๓๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงวินิจฉัยยกอุทธรณ์

วินิจฉัย ณ วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายวิวัฒน์ จิระพันธุ์วานิช)

รองปลัดกระทรวงแรงงาน

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านประกันความมั่นคงในการทำงาน